

More meat milk and eggs by and for the poor

CHƯƠNG TRÌNH QUỐC GIA TẠI VIỆT NAM

LI-CHĂN: Can thiệp dựa vào chăn nuôi hướng tới sinh kế bình đẳng và cải thiện môi trường ở vùng cao Tây Bắc

Li-chăn là dự án tại Việt Nam, thuộc Chương trình nghiên cứu về Chăn nuôi của CGIAR. Các kết quả nghiên cứu sẽ đưa ra giải pháp giúp tăng năng suất và tạo ra sinh kế bền vững cho các nông hộ và hộ kinh doanh nhỏ, hướng đến an ninh lương thực cho các thế hệ tương lai. Việt Nam là một trong bốn quốc gia trọng điểm trên thế giới được lựa chọn để thực hiện chương trình nghiên cứu này. Tổng hợp từ các kết quả nghiên cứu liên ngành, chúng tôi sẽ thử nghiệm, kết hợp một vài hoặc nhiều can thiệp khác nhau trong giai đoạn từ năm 2019 đến cuối năm 2021. Dự án này được các đối tác trong nước và quốc tế cùng hợp tác thiết kế.

Mục tiêu dự án

Mục tiêu chung:

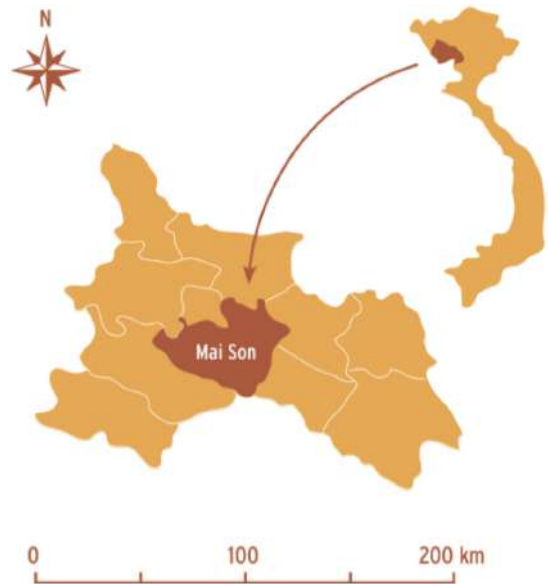
Tăng cường các chuyển đổi về hệ thống thông qua một số can thiệp dựa vào chăn nuôi tại vùng cao Tây Bắc, liên quan đến sinh kế, môi trường, bình đẳng và tiếp cận thị trường, nhằm đem lại lợi ích cho các cộng đồng vùng cao.

Mục tiêu cụ thể:

- Thâm canh bền vững và bình đẳng hệ thống chăn nuôi kết hợp trồng trọt ở vùng Tây Bắc thông qua (i) xác định, thử nghiệm và đánh giá các can thiệp về chăn nuôi, (ii) tăng cường kiến thức, kỹ năng chăn nuôi và (iii) nâng cao nhận thức về suy thoái môi trường;
- Xác định, thúc đẩy và đánh giá các can thiệp nhằm tăng cường sản phẩm chăn nuôi địa phương, kết nối thị trường và cung ứng dịch vụ để thương mại hóa một cách bền vững, đảm bảo các nhóm dân tộc thiểu số, phụ nữ và nam giới đều được hưởng lợi;
- Xác định và tăng cường các đối thoại chính sách liên ngành môi trường – nông nghiệp và tương tác ở các cấp khác nhau để cùng hướng tới các chính sách hiệu quả và có lợi cho nông hộ sản xuất chăn nuôi, trồng trọt quy mô nhỏ ở vùng núi Tây Bắc.

Địa bàn dự án

Địa bàn dự án là huyện Mai Sơn, tỉnh Sơn La. Mai Sơn có nhiều loại hình chăn nuôi, từ các hộ chăn thả quảng canh đến các hộ thâm canh, kết hợp chăn

Địa bàn dự án tại huyện Mai Sơn, tỉnh Sơn La

nuôi - trồng trọt với các điều kiện kinh tế - xã hội đa dạng. Trong nghiên cứu này, chúng tôi chia thành ba loại hệ thống nông nghiệp:

- Thâm canh, dễ dàng tiếp cận thị trường và có năng lực đổi mới;
- Hệ thống kết hợp chăn nuôi-trồng trọt hỗn hợp
- Quảng canh, mức độ tiếp cận thị trường thấp.

Dự án sẽ tiến hành thí điểm các can thiệp tại hai xã Chiềng Chung và Chiềng Lương. Các can thiệp sẽ được lựa chọn để phù hợp với đặc điểm và nhu cầu của các loại hình hệ thống nông nghiệp nêu trên.

Photo: Tu Mai/ILRI

Kết quả kỳ vọng

Nông dân ở huyện Mai Sơn, đặc biệt là nhóm dân tộc thiểu số, phụ nữ và nam giới ở cả ba loại hệ thống nông nghiệp sẽ:

- Thâm canh hệ thống trồng trọt-chăn nuôi nông hộ nhỏ một cách bền vững;
- Thương mại hóa các sản phẩm chăn nuôi quy mô nông hộ nhỏ;
- Được hưởng lợi từ các chính sách giúp hỗ trợ thâm canh chăn nuôi bền vững

Các can thiệp của dự án

- **Di truyền:** tập huấn về giống và phối giống cho gia súc; thử nghiệm thụ tinh nhân tạo cho trâu, bò hoặc lợn.
- **Sức khỏe vật nuôi:** tập huấn cho nông dân về sức khỏe vật nuôi và an toàn sinh học; tăng cường năng lực cho cán bộ thú y (Ví dụ: giới thiệu về một số bệnh, cách lấy mẫu, điều tra dịch bệnh, thu thập và lưu trữ dữ liệu, hướng dẫn sử dụng thuốc và vắc-xin).
- **Cỏ chăn nuôi:** tiến hành đánh giá về thức ăn chăn nuôi, có lồng ghép giới; thử nghiệm các thực hành cải thiện chất lượng thức ăn chăn nuôi thông qua xây dựng năng lực cho nông dân và các bên liên quan; đánh giá có sự tham gia về các thực hành giúp cải thiện thức ăn chăn nuôi; nghiên cứu về hệ thống cung ứng hạt giống và vật tư.
- **Môi trường:** Đánh giá tổng quát về môi trường chăn nuôi, dinh dưỡng và phát triển bền vững; xác định các phương án về quản lý dinh dưỡng cây trồng, vật nuôi cho nông hộ; nâng cao năng lực của

cán bộ khuyến nông về quản lý dinh dưỡng; nâng cao nhận thức về bảo vệ tài nguyên, môi trường (dinh dưỡng, khí nhà kính, tài nguyên nước).

- **Sinh kế:** thực hiện nghiên cứu thị trường để đánh giá tiềm năng của các sản phẩm chăn nuôi giá trị cao; nghiên cứu có sự tham gia nhằm xác định một số can thiệp phù hợp để nâng cao chuỗi giá trị chăn nuôi.
- **Hoạt động chung:** khảo sát ban đầu, nghiên cứu về đặc điểm hộ gia đình ở huyện Mai Sơn; đánh giá tác động; và truyền thông.

Đối tác dự án

Dự án được tài trợ bởi Chương trình Nghiên cứu của CGIAR về Chăn nuôi, và được đồng triển khai bởi:

- Phía quốc tế: Trung tâm Nông nghiệp Nhiệt đới Quốc tế (CIAT), Viện nghiên cứu Chăn nuôi Quốc tế (ILRI), Đại học Nông nghiệp Thụy Điển (SLU);
- Phía Việt Nam: Viện Chăn nuôi (NIAS), Viện Thú Y (NIVR), Viện Khoa học Kỹ thuật Nông lâm nghiệp miền núi phía Bắc (NOMAFSI), Chi cục Chăn nuôi Thú y và Thủy sản tỉnh Sơn La, Phòng Nông nghiệp huyện Mai Sơn, Trung tâm Dịch vụ Nông nghiệp huyện Mai Sơn.

LIÊN HỆ

TS. Sabine Douchamps
CIAT Việt Nam
s.douchamps@cgiar.org

TS. Nguyễn Việt Hùng
ILRI Việt Nam
h.nguyen@cgiar.org

TTDVNN
huyện
Mai Sơn

UBND
huyện
Mai Sơn

